

ORTAOKUL VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ ÖĞRENCİLERİN DERS DIŞI EĞİTİM VE ÖĞRETİM FAALİYETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK**Resmî Gazete** : 8.11.1989/20336**Tebliğler Dergisi** : 27.11. 1989/2300**Ek ve Değişiklikler:****1) 6.11.1991/21043 RG****BİRİNCİ BÖLÜM****Genel Hükümler****Amaç****Madde 1-** Bu Yönetmeliğin amacı, ortaokul ve orta öğretim kurumlarındaki öğrencilerin ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili hükümleri düzenlemektir.**Kapsam****Madde 2-** Bu Yönetmelik hükümleri, ortaokul ve orta öğretim kurumlarını kapsar.**Dayanak****Madde 3-** Bu Yönetmelik, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.**Tanımlar****Madde 4-** Bu Yönetmelikte geçen;

"Bakanlık", Millî Eğitim Bakanlığını,

"Ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri", öğrencinin, zamanını kendisi plânlayarak bilgi, beceri ve tutum alanlarında ilgi ve istidadı doğrultusunda büyüme ve gelişmesini, ders dışında kendi kendine ve gücü oranında gerçekleştirme ve disipline etme faaliyetini,

"Ödev", öğrencinin, ders dışı zamanlarında bu Yönetmelikte belirtilen amaçlar doğrultusunda tek başına veya grup içinde yapacağı çalışmalarla meydana getireceği metin, araç ve benzerlerini,

"Hazırlık çalışmaları", öğrencinin, işlenecek konuyu daha iyi kavrayabilmesi veya konu ile ilgili uygulamalara katılabilmesi için önceden yapacağı çalışmaları,

"Alıştırma çalışmaları", öğrencinin, derste öğrendiklerini pekiştirmek ve daha kalıcı hale getirmek; öğrendiği olgu ve ilkeleri kullanarak yeni durumları anlayıp açıklamak ve geleceğe yönelik tahminlerde bulunmak üzere yapacağı çalışmaları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Öğrencilerin Ders Dışı Eğitim ve Öğretim Faaliyetleri****Bütünlük ve Faaliyetler****Madde 5-** Ders içi ve ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri birbirlerini tamamlayacak ve bütünlüyecek şekilde plânlanır ve yürütülür.

Ders dışı eğitim ve faaliyetleri; ödev hazırlık çalışmaları, alıştırma çalışmaları ve eğitici çalışmalardır.

Kılavuz**Madde 6-** Ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, Bakanlıkça hazırlanacak kılavuzda belirtilen hususlar göz önünde bulundurulur.**Düzenleme****Madde 7-** Ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri, bütünüyle öğretim programlarının amaçlarına ulaşmayı sağlayacak şekilde düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Ödev****Ödevin Amacı**

Madde 8- Öğrencilere, aşağıdaki amaçları gerçekleştirmek maksadıyla ödev yaptırılır:

- a) Ödevi özenle yapma ve zamanında teslim etme alışkanlığı kazandırmak.
- b) Plân yapma bilgi ve becerisi geliştirmek.
- c) Gerekli bilgi, araç, gereç veya malzemeyi toplayabilmek ve bunları amacına uygun olarak kullanabilmek.
- d) Ödevin, çeşitli kişi ve eserlerden faydalanmakla birlikte öğrencinin kendisini geliştirmek maksadıyla bizzat yapması gereken bir görev olduğu şuurunu kazandırmak.
- e) Ödev yapılırken yararlanılan kaynakları, kendisinden bilgi alınan kişileri belirleme alışkanlığı kazandırmak.
- f) İletişim kurabilme, kaynaklardan faydalanabilme, alet yapabilme ve kullanabilme alanlarındaki yeteneği geliştirmek.
- g) Ödevde varılan sonuçların, kullanılan kaynak ve yöntemlere bağlı olduğunu fark ettirmek.
- h) Konulara, değişik açılardan bakabilme, danışabilme, tartışabilme ve soru sorabilme davranışları kazandırmak.
- i) Birlikte çalışma davranışı kazandırmak.
- j) Düşünce gücünü geliştirmek.
- k) Bilmediğini araştırıp bulmaktan ve öğrenmekten zevk almayı sağlamak .
- l) Gözlem, deney ve yeni buluşlara yönelik çalışmalar yapmaktan zevk almayı sağlamak.
- m) Başarmanın hazzını tatma duygusu kazandırmak

Ödevin Önemi

Madde 9- Ödev, eğitim ve öğretim sürecinde yer alan faaliyetlerden biri olup öğrencilerin kendi kendilerine veya grup halinde severek yapmaları onlarda çalışma ve başarıma istek ve heyecanı yaratması bakımından önem taşır.

Öğrencinin Yapacağı Ödev ⁽¹⁾

Madde 10- (Değişik: 6.11.1991/21043 RG) Her öğrenci bulunduğu sınıfta belirlenecek bir konuda ders yılı boyunca bir ödev hazırlamak zorundadır.

Ders geçme ve kredi uygulayan okullarda ise, her öğrenci okuduğu dönemde belirlenecek bir konuda bir ödev hazırlar.

Ancak, öğrencinin istemesi ve öğretmenin de uygun görmesi halinde birden fazla dersten de ödev yapılabilir.

Ödev Konularının Belirlenmesi

Madde 11- Ders yılı başında yapılan zümre öğretmenleri toplantısında öğrencilere verilecek çeşitli ödev konuları belirlenir. Ödev konularının tespitinde öğrencilerin ihtiyaçları, yetenekleri, okul, aile ve çevre imkânları göz önünde bulundurulur. Ayrıca, konunun açık ve anlaşılır olması, yanlış yorumlara yol açmaması, ders programlarına uygun olması gibi hususlar da dikkate alınır.

Ödev Konularının Seçimi ve Verilmesi

Madde 12- Öğrenciler, ders yılı başlangıcını takip eden ikinci ayın ilk yarısı içinde hangi dersten ödev yapmak istediklerini yazılı olarak sınıf öğretmenine bildirirler. Öğrencilerden, bu yazılı bildirimlerinde, biri Türkçe veya Edebiyat dersi olmak üzere tercih sırasına göre beş ders adını yazmaları istenir.

Yazılı istekler, sınıf öğretmeni tarafından süresi içinde toplanır. Bu istekler; ilgili müdür yardımcısının başkanlığında toplanacak sınıf öğretmenler kurulunda, tercih sırası da dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir ve hangi öğrencinin, hangi dersten ödev yapacağı hususu tespit edilir. Bu toplantıda her dersin öğretmenine, imkân ölçüsünde, dengeli sayıda öğrenci verilecek şekilde düzenleme yapılır. Bu düzenlemeye göre, her öğrencinin hangi dersten ödev yapacağı hususu sınıf öğretmeni tarafından öğrencilere duyurulur.

Bu duyurudan sonra ilgili ders öğretmenleri öğrencilerle ödev konularının belirlenmesi için ilk görüşmeleri yaparlar. Bu görüşmeler derslerin başladığı tarihten itibaren en geç sekizinci hafta sonunda tamamlanır.

(Ek fıkra: 6.11.1991/21043 RG) Öğrenciler her dönemde bir ödev olmak üzere, ilk dört dönemde, dört ödev yapmak zorundadırlar. Ancak, isteyen öğrenciler sonraki okudukları dönemlerde de ders öğretmenin muvafakatını almak şartı ile herhangi bir dersten de ödev yapabilirler.

(Ek fıkra: 6.11.1991/21043 RG) Öğrenciler hangi dersten ödev yapacaklarını danışman öğretmenle birlikte, dönemin başlamasından sonraki ilk üç hafta içinde belirlerler. Belirlenen ödevlerin listesi danışman öğretmen tarafından ilgili müdür yardımcısına verilir. Öğrenciler hangi dersten ödev yapacaklarsa o dersin öğretmeni ile görüşürler.

Değerlendirme ile İlgili Duyurma

Madde 13- Ödevlerin yapılmasında uygulanacak yöntemler ile ödevde aranacak nitelikler ve ödevin hangi yönlerden değerlendirileceği, öğretmen tarafından öğrencilere önceden duyurulur.

Ödevlerin Toplanması

Madde 14- Bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun olarak hazırlanan ödevler, ders kesimine en geç iki ay kala öğrencilerden toplanır ve değerlendirilir.

Öğrencinin kazandığı bilgi ve beceriye dayalı olarak üreteceği bir araç şeklindeki ödevler, ikinci kanaat dönemi içinde olmak kaydıyla, yukarıdaki süreye bağlı kalmadan alınabilir ve değerlendirilebilir.

(Ek fıkra: 6.11.1991/21043 RG) Ders geçme ve kredi uygulayan okullarda da, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun olarak hazırlanan ödevler, dönem sonuna en az üç hafta kala öğrencilerden toplanır ve değerlendirilir.

Ferdî Ödevler ve Grup Ödevleri

Madde 15- Her öğrenciye ayrı konularda ödev verilmesi esastır.

Öğrencilere, gerektiğinde grup ödevi de verilebilir. Bu durumda grubu oluşturan öğrenciler arasındaki iş bölümü, ödevi veren öğretmenin rehberliğinde öğrenciler tarafından yapılır. Gruplar en az üç, en çok beş öğrenciden meydana gelir. Grup ödevleri, her öğrencinin katılımı dikkate alınarak değerlendirilir ve her öğrenciye ayrı ayrı not verilir.

Öğretmenin Onayı

Madde 16- Öğrenciler veya öğrenci grupları, kendilerine verilen ödev konularının plân yapma, araştırma, değerlendirme ve yazma safhalarının her birinde ilgili öğretmenin görüş ve tavsiyesini alırlar.

Ödevlerin Sayfa Sayısı

Madde 17- Ödevlerin ortaokulda 7, lise ve dengi okullarda 15 sayfadan fazla olmamasına özen gösterilir.

Ödevlerin mürekkeple ve el yazısı ile yazılması esastır. Ancak, özelliği olan derslerde daktilo veya kurşun kalemle de yazılabilir.

Ödevlerin Sunulması

Madde 18- Öğretmenin uygun gördüğü ödevler, sınıfa sunulur ve gerektiğinde tartışılabilir.

Uygun görülen ödevler, okulda veya topluma açık mahallerde sunulabilir ya da sergilenebilir. Bu gibi ödevleri yapan öğrenciler, okul yönetimi tarafından ödüllendirilebilir.

Ödevin Değerlendirilmesi

Madde 19- Ödevler notla değerlendirilir, öğrencilere dağıtılır ve yapılan düzeltmelerin görülmesi sağlanır.

Ödevlerin öğrenci tarafından sınıfa sunulması veya uygulanmasının yapılması da notla değerlendirilebilir.

Ödevlerin Saklanması

Madde 20- Denetlemeye yetkili kimseler tarafından istenildiğinde gösterilebilmesi için, notla değerlendirilmiş olan ödevlerin ders yılı sonuna kadar saklanması öğrencilerden istenir.

Ödev Hazırlama Teknikleri

Madde 21- Ödevler, dersin özelliğine göre eser okuma, inceleme, tanıtma, mülâkat, röportaj, gözlem yapma, anket uygulama, proje yapma ve benzeri tekniklerle hazırlanabilir.

Ayrıca öğrenci, kazandığı bilgi ve beceriye göre ödev olarak bir araç veya iş de yapabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitici Çalışmalar ile Hazırlık ve Araştırma Çalışmaları

Eğitici Çalışmalar

Madde 22- Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği çerçevesinde öğrencinin okulda yayın faaliyetlerine katılması; folklor çalışmalarında, sportif karşılaşmalarda, sahne sanatlarında ve benzeri faaliyetlerde rol alması gibi eğitici kollarda başarılı çalışmalar yapılması halinde, bu faaliyetler de ilgili ders öğretmeni tarafından notla değerlendirilebilir.

Hazırlık ve Alıştırma Çalışmaları

Madde 23- Hazırlık ve alıştırma çalışmaları ders programına, ders kitabına veya öğretmenin dersle ilgili olarak vereceği konulara ya da sorulara dayalı olarak yapılır.

Hazırlık ve Alıştırma Çalışmalarının Süresi

Madde 24- (Değişik: 6.11.1991/21043 RG) Sınıf öğretmenler kurulu kanaat dönemleri başında ders geçme ve kredi uygulayan okullarda danışman öğretmenler kurulu dönem başında veya her iki kurulun zaman zaman yapacakları toplantılarda öğrencilere verilecek hazırlık ve alıştırma çalışmalarının günde yaklaşık olarak iki saati geçmeyecek şekilde düzenlenmesi için gerekli tedbirleri alırlar.

Hazırlık ve alıştırma çalışmalarını öğretmen imkân nispetinde, konunun işlenmesi sırasında sınıfta da yaptırılabilir.

Defter Tutma

Madde 25- Öğretmen, hazırlık ve alıştırma çalışmaları için öğrencilere defter tutturabilir. Hazırlık ve alıştırma çalışmalarının, ilgili dersin defterine, işlenmekte olan ders konusunun amaçlarına uygun, doğru, düzenli, tertipli ve temiz bir şekilde yazılması sağlanır.

Hazırlık ve Alıştırma Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Madde 26- Öğretmen, öğrencilerin hazırlık ve alıştırma çalışmalarında gösterdikleri gayret ve ilgilerini, tuttıkları defterin muhtevası ile düzen, tertip ve temizliğini dikkate alarak notla değerlendirebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Nakledilen Öğrencinin Ödev Durumu

Madde 27- Bir okuldan başka bir okula birinci kanaat döneminde nakleden öğrenci, ödev konusunu, ayrıldığı okulda almış ise; gittiği okulda ilgili ders öğretmeni, bu konudaki çalışmalarına devam etmesini isteyebileceği gibi, öğrenciye yeni bir ödev konusu da verebilir.

Öğrenci, ikinci kanaat döneminde nakletmiş ise; ödev konusu ve bu konu ile ilgili çalışmalarını gösterir bir yazıyı ilgili ders öğretmeninden alıp tasdiknamesi ile birlikte yeni kayıt olduğu okulun idaresine verir. Okul idaresi öğrencinin aynı konudaki çalışmasına devam etmesi için ilgili ders öğretmenini, yoksa yakın branş öğretmenini görevlendirir.

(Ek fıkra: 6.11.1991/21043 RG) Ders geçme ve kredi uygulayan okullarda ise, dönemin başlamasından bir ay sonra bir okuldan başka bir okula nakledilen öğrenci, nakledildiği okulda, daha önceki okulda aldığı ödev konusuna devam edebileceği gibi, ders öğretmeni ile de görüşerek ödev konusunu değiştirebilir.

Verilen Notların Yeri

Madde 28- Öğrencinin eğitici çalışmalar yönetmeliğine göre yaptığı faaliyetler ile hazırlık ve alıştırma çalışmalarına verilen notlar, sınıf geçme ve sınav yönetmeliği hükümleri çerçevesinde sözlü notu olarak mütalâa edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Yürürlük Hükümleri

Kaldırılan Mevzuat

Madde 29- 11 Şubat 1985 tarih ve 2182 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullarda Öğrencilere Yaptırılacak Ödevler Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 30- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 31- Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

(1) Bu madde başlığı "Öğrencinin Bir Ders Yılında Yapacağı Ödev" iken, 6.11.1991 tarihli ve 21043 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmeliğin 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.